

Silo-orakas

Slät taggsvamp

Sarcodon leucopus

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Silo-orakkaan harmaanruskea–tummanruskea lakki voi olla jopa 25 cm leveä, ja sen pinta on sileä tai ruudulliseksi halkeillut. Alapinnan jopa 15 mm pituiset, tiheässä olevat piikit ovat muuten harmaanruskeita, mutta niiden kärjet ovat valkoiset. Jalan väri vaihtelee harmaanvalkoisesta harmaanruskeaan. Silo-orakkaan haju on epämiellyttävä. Itiöemiä esiintyy kesäkuusta lokakuuhun. Silo-orakas muistuttaa sämpyläorakasta (*Hydnellum versipelle*), jonka lakki on kuitenkin kellanruskea ja itiöt pienempiä kuin silo-orakkaalla.

Elinympäristö ja levinneisyys

Silo-orakas on kuusen ja männyn mykorritsasieni. Se kasvaa havupuiden alla sammaleisissa, vanhoissa metsissä. Kasvupaikat ovat yleensä kalkkialueilla; esiintymiä tunnetaan sekä etelä- että pohjoisosista maata.

Nykytila ja uhkatekijät

Silo-orakas on taantunut metsien käytön takia, ja sitä uhkaavat edelleen hakkuiden aiheuttama vanhojen metsien sirpaloituminen ja havupuujuatkumon katkeaminen. Lähes kaikki silo-orakkaan nykyiset tunnetut kasvupaikat on suojeltu.

Hoitosuositukset

Silo-orakkaan esiintymispaikka tulisi rajata metsänkäsittelyn ulkopuolelle ja sen ympäristö tulisi säilyttää jatkuvasti peitteisenä. Runsaslahopuustoisten metsien vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

Kotiranta, H. Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009: Aphyllophoroid fungi of Finland. A check-list with ecology, distribution and threat categories. – Norrlinia 19:1-223.

Larsson, K.-H. Faktablad: *Sarcodon leucopus* – Slät taggsvamp. Teoksessa Larsson, K.-H. (red.). 1997. Rödlistade svampar i Sverige - Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala. 547 s.